

Avioton teurastajan poika Jumalan johdatuksessa alla elämästäni tiivistelmä

Äitini joutui lähtemään Rovaniemeltä Lapin sotaa pakoon syksyllä 1944, noin 100 000 lappilaista joutui lähtemään sotaa pakoon. Äitini oli ollut Vaalan papin piikana ja papin avustuksella hänet lähetettiin Mukokselle karjakkokouluun. Noin puolet evakoista sai paikan Ruotsissa. Synnyin Ruotsissa Älsbyn kunnan Kortträskin kylässä 13.1.1945. Sain kasteeni siellä ja Suojelusenkeliin mukaani. Ruotsissa meitä kohdeltiin erittäin hyvin. Lähdimme sieltä, kun olin yhdeksän kuukauden ikäinen. Äitini lähti Suomeen avioton lapsi toisessa kainalossa ja paperipussi toisessa kainalossa. Karjakon työnteko ja lapsen hoito oli hyvin hankalaa. Äitini joutui antamaan minut kasvattilapseksi Iihin, kun olin kahden vuoden ikäinen. Sota muutti monen suomalaisen suunnitelmat. Jos ne ihmiset, jotka kokivat sodan vaikeuden ja kauhun saisivat päättää, ei Ukrainan sotaa olisi alettu. Ne jotka päättävät, eivät itse koe sodan ikävyyksiä. Riittää kun kaksi ylpeää ihmistä kohtaa ja on eri mieltä, aletaan sotimaan -ja kansat kärsivät.

Sain hyvän kasvattikodin Iistä Korvalan talosta. Äiti oli päässyt Oulussa vaatturin töihin. Korva kaksi minua noin 15 vuotta vanhempaa tytärtä- Kirsti ja Eevi. Eevi sai tyttölapsen -Mirja nimeltään s.1953 kuin minun isosiskoni ja Mirja oli kuin pikkusiskoni. Perheen isä, Aarne Lindholm oli minun isoveljeni. Perheessä oli Mirjan lisäksi Osmo s.1954, Marja s.1959, Riitta s.1961 ja Sanna s. 1969 -nimiset lapset. Olen päässyt Eevin ja Kirstin lasten whatsapp-ryhmään - serkkuseminaarit. Minua hoidettiin kuin omaa lasta. Kirstillä oli lapset; Eija s.1950, Heli s.1952, Raimo s. 1956 ja Jari s. 1968. Kasvatti-äitini Iida Korvala oli hyvin minut työtökoon. Kasvatti-isäni Arttu Korvala oli minulle myös hyvä opettaja. Minusta piti tulla teurastaja ja päätänyt toisin - minun piti alkaa opiskelemaan.

Onkiminen oli minun rakkain harrastukseni. Aluksi kuljin onkimassa koivukeppi olallani, myöhemmin sain rottinkivavan. Kun täytin 15 äitini osti minulle Abu-merkkisen rullan ja ostin itse Iin Urkeulu ja Kalastus nimisestä liikkeestä Rapalan vaapun. Sain sillä Puohinkosken alapäästä neljän kilo hauen. Iita paistoi kalan pannussa ja se syötiin. Vuonna 1985 lähin ensimmäistä kertaa Tenolle lohta pyytämään. Sain sieltä yli 20 kilon lohen ja se vei minut Tenolle lohen soutajaksi, kunnes lohen kalastus kiellettiin vuonna 2021. Lohitutkijat olivat sitä mieltä, että lohta on liian vähän Tenossa. Ehdin saada riittävän monta lohta Tenosta. Vuonna 1993 ostin mökin Tenon rannasta. Siinä lomailimme vaimoni Allin ja lapseni Riston ja Liisan. Heidän kanssaan sain myös monta lohta. Luultavasti en enää souda lohta Tenosta. Risto on aikonut jatkaa perinettä.

Kun täytin seitsemän vuotta, äiti toi minut Ouluun kouluja käymään. Äitini oli mennyt naimisiin palomies Martti Alasen kanssa. Kun heillä oli yhteinen kerrostaloasunto Karjasillalla, niin äitini oli sitä mieltä, että nyt hän voi tuoda minut luokseen. Koska kaipasin kovasti takaisin Iihin, itkin kesän 1952. Luulin, että en myöhemmin enää itkisi, mutta olen monesti sen jälkeenkin itkenyt. Isäpuoleni Martti oli oikein hyvä minulle. Hänellä oli ankara parrankasvu. Hän hieroi minunkin leukaa aikomuksenaan antaa minulle parransiemenen. Siinä hän ei onnistunut, ehkä minun perimäni oli sellainen, ettei minulla vielääkään. Myöskään minun pojillani ei kasva parta.

Olen toisessa polvessa avioton lapsi. Kuten aikaisemmin esitin, äitini alullepanija lähti Neuvostoliittoon rakentamaan ihanneyhteiskuntaa. Tapahtuma oli kansalaissodan seurausta. Varmaan isoisä sai saman kohtalon kuin muutkin suomalaiset eli kuolettava laukaus niskaan. Hänestä ei ole mitään tietoa. Minun rovaniemeläinen alullepanija tuomittiin Oulussa vuonna 1953 ruokonmaksajaksi. Tähänkin tapahtumaan oli sota varmaan suurin syyllinen. Olen ollut monessa mukana ja luulen ymmärtäväni miehen asemaa varsinkin sodan aikana. Olin voinut toimia kuten nuo miehet. Minulla ei ole valittamista, kun minullahan on ollut kolme muuta isää: Arttu Korvala, Martti Alanen ja Taivaan Isä.

Kun olen ottanut äitini kehumiseni kohteeksi - ehkä se johtuu siitä, etten osannut arvostaa häntä ja hänelle hänen elinaikanaan - olen sitä myöhemmin katunut - lisäksi toivon, että lukija ei koe tätä mitenkään pois oman äitinsä arvostamisesta. Kukin äiti on ansainnut arvostuksensa ja se pitäisi osoittaa hänen elinaikanaan. Myös Ida Korvala oli minulle hyvä kasvattiäiti, hän piti minun puoliani aina. Kukkien vieminen haudalle on hyvin pieni lohdutus.

Kansakoulun aloitin Teuvo Pakkalan koulussa 1952. Kaksi vuotta meni niin, etten oppinut lukemaan enkä laskemaan. Kolmantena vuonna alkoi poikaluokka. Opettajaksi tuli mies, joka pakotti minut oppimaan. Opin hyvin lukemaan kaverini Hannu Liljan ja Uula Aapan ansiosta. Neljänneltä luokalta sain luokan parhaan todistuksen. Tuon todistuksen ja pääsykokeen hyvän menestyksen ansiosta pääsin Lyseon oppikouluun. Viisitoista vuotiaana sain keskikoulun käytyä. Todistus ei ollut häävi. Keskikoulun jälkeen testissä todettiin, ettei minun ole syytä mennä lukioon. Kuitenkin äitini halusi, että menen lukioon. Olin Ii-joella uitolla kesät 1958- 1965, josta sain omaa rahaa myös viinan ostoon. Tuolloin minulla oli vaikea kasvuvaihe - aloin opetteleman viinan käyttöä. Äitini antoi minulle kaksi vaihtoehtoa, joko lähdän savotalle Sallaan Korvalan vävyn Lindholmin Aarnen mukaan tai aloitan lukion opiskelun tosissani. Valitsin opiskelun. Lukiosta sain koulun toiseksi parhaan ylioppilasarvosanan.

Ylioppilaaksi-tulon jälkeen kävin armeijan. Aloitin Oulun kasarmilla Pohjanmaam tykistörykmentin alokkaana kesäkuussa 1964. Elokuussa minun siirrettiin aliupseerikouluun. Joulukuussa minut siirrettiin Haminan reserviupseerikouluun. Sieltä minut siirrettiin Ouluun toukokuussa reservin vänrikkinä. Koska olin sairastunut Haminassa, en voinut lähteä maastoharjoituksiin Rovajärvelle. Rykmentin komentaja määräsi minut pitämään kotiutusjuhlassa puheen kotiutuvien varusmiesten puolusta. Kuulijoina oli kouluttajia, sotilastyöntekijöitä ja noin 700 varusmiestä. Selvisin siitä ja olen myöhemmin pitänyt monta puhetta.

Armeijan jälkeen aloitin yliopisto-opiskelun Oulussa. Opiskelupaikaksi tuli rakennusinsinööri-asiain osasto. Aluksi minut hyväksyttiin teollisuuslinjalle. Kun olin kesällä 1965 kesäharjoittelijana Typpitehtaalla, työpaikassani oli kesähuolto työt käynnissä - hallissa oli +40 astetta lämmintä ja ammoniakki haisi niin paljon, että iltaisin minulla oli pää kipeänä. Kaksi viikkoa kestin tuota harjoittelua ja pääsin taas uitolle ulkoilmaan töihin. Olli Ravaska niminen lukiokaverini oli lähdössä karsintakokeisiin rakennusosastolle, ja minä päätin myös lähteä kokeisiin. Sain opiskelupaikan Oulun yliopiston rakennusinsinööri-asiain osastolle. Jos

Arttu, Ida ja mullikka
kaivolla n.1955

Artun ja Iidan hauta

Aarnen ja Eevin hauta

Äiti ja isäpuoli Martti
Alanen n. 1951

Äidin hauta v.2000

Allin hauta v.2013

perheelläni olisi ollut varoja, olisi toiveammattini ollut metsänhoitaja. Kun opiskelupaikka olisi ollut Helsingissä, olisi se vaatinut eri tavalla rahaa – kotona sain asua ilmaiseksi ja usein myös syödä ilmaiseksi. Oulun yliopisto oli lottovoitto Pohjois-Suomelle. Se mahdollisti minun opiskelun – kuten monen muunkin köyhän pohjoisen lapsen opiskelun.

Opiskelun loppuvaiheessa sain diplomityön aiheeksi rakentamistalouden professori Salmensaarelta : kustannusarvio tekeminen tietokoneella. Tietokoneen käyttö oli hyvin uutta yliopistossa. Pääsin tutustumaan ATK:n käyttöön ja sen mahdollisuuksiin tietojenkäsittelyn assistenttina. Diplomityöni valmistui vuoden 1969 lopussa. Sai diplomitodistukseni Tammikuussa 1970. Pääsin tuolloin vasta perustelun professuurin rakentamistalouden assistentiksi. Professori Salmensaaren hyvässä ohjauksessa tein lisensiaattityön aiheesta: maarakennuskoneiden tahdistuksesta. Salmensaari opetti minulle oikeaa analyyttistä suhtautumista maailman menoon ja lähimmäisiin. Siinä perehdyin sovellettuun matematiikan professori Juha Tienarin opastuksella. Työssäni käytin ATK:ta hyväkseni ja simulointi oli hyvä uusi keino tapahtumien toisistaan riippuvuuksien tutkimisessa. Yliopisto-uraani kesti noin kuusi vuotta. Salmensaari lähti eläkkeelle ja jouduin olemaan vuoden vt. professuurin hoitajana.

Vuonna 1974 ostin Rajakylästä omakotitalotontin. Taloon tuli kaksi asuntoa pienempi äidilleni ja suurempi perheelleni, jossa oli vaimoni, tyttäreni Hannele ja tulossa oli poikani Heikki. Rahoituksen rakentamiseen sain äidiltäni ja Säästöpankilta. Rakentamisen hoidin yhden kirvesmiehen kanssa. Se jälkeen olen remontoanut perheelleni kolme asuntoa. Äitini oli töissä armeijalla vaatteiden korjaajana. Lähtiessään töihin kuuden aikoihin, hän herätti minut kouluunlähtöä varten. Hän maksoi lukukausimaksuni Lyseoon ja varmaan rukoili joka ilta pojalleen Jumalan apua.

Vuonna 1975 päätin alkaa yrittäjäksi ja perustin Insinööritoimisto Tarmo-Rakenne Oy. Oulun kiinteistöviraston päällikkö Heikki Suijala otti minut ystävällisesti vastaan ja sain luvan hakea kaupungin vuokratonttia. Heikki Suijala kysyi tieojani ATK:sta ja koska tiesin asiasta, hän tuki minua tontinhaussa. Siihen aikaan myös kiinteistövirasto aloitti ATK:n käytön. Sain myönteisen päätöksen kiinteistölautakunnalta. Myöhemmin Suijala seuranneet johtajat Jaakko Mähönen ja Kaija Puhakka suhtautuivat minuun ja yritykseni hankkeisiin myötämielisesti. Yrityksen menestyksen tärkein asia oli, että saimme kaupungilta vuokratontteja rakentaaksemme, varmaan heidän asenteeseensa vaikutti se, että yritys teki sen, mitä oli luvannut. Koskaan en kohdannut kenenkään kaupungin virkamiehen taholta mitään lahjatoiveita. Myöskään muiden rakennuttajien taholta kohteluni oli myötämielistä. Ehkä yritykseni maine oli kiirinyt heidän tietoonsa. Kaikki kohteet tehtiin valmiiksi ja urakka-ajallaan. Teknologiakylän kohteita yritykseni teki monta- noin viisi vuotta yhtäjaksoisesti. Kaupungin vesilaitos teetti yritykselläni monta kohdetta. Rakennuttajien erikseen nimeltä mainiten jättäisi monta hyvää rakennuttajan nimeä paitsi.

Kaupungin myöntämälle vuokratontille Karinkanannimeen suunniteltiin viiden asunnon rivitalo. Seuraavaksi sain päätöksen rahoituksesta Säästöpankin johtaja Heikki Paloheimolta. Heikki Paloheimo lupasi noin 500 000 markan rahoituksen kohteeseen ja vakuudeksi kävi pelkästään minun allekirjoitukseni eli lähes varattomalle hakijalle annettiin lainaa. Aikana 1976-2007 Tarmo-Rakenne Oy teki Ouluun, Liminkaan ja Raaheen yhteensä yli noin 1000 asuntoa ja paljon muuta urakkatyötä. Pienin kohde oli Oulun kaupungin sähkömuuntoasema noin 0,5 miljoonan markkaa (n. 100km²) ja suurin kohde oli VTT:n laajennus noin 44 miljoonaan markkaa (n. 8000km²). Ensimmäisinä vuosina oli rahoittajapankkina Oulun Aluesäästöpankki. Myöhemmin rahoittajana oli KOP-NORDEA. Yhdeksänkymmentäluvun laman jälkeen rahoittajana oli Oulun OP. Pankeissa olleiden toimihenkilöiden suhtautuminen oli lähes aina myötämielinen, mikä mahdollisti yrityksen hyvän taloudellisen menestyksen. Jonkun nimen poimiminen olisi epäasiallista muita kohtaan. Vain pari sellaista nimeä on mielessäni koko toiminta-ajaltani, että kadulla siirryn mieluummin toiselle puolen kuin kohtaan heitä.

Kun asuin Iissä, ongin mato-ongella ja uistelin heitto-ongella. Onkimisharrastukseni oli vähäistä opiskelu- ja työelämäaikana. Armeijan jälkeen aloin juoksuharrastuksen. Juoksin monta puolimaratonia ja yhden kokomaratonin vuonna 1990. Sen jälkeen juoksuharrastukseni oli vähäistä. Tuon liikunnan olen korvannut saliharjoittelulla —2-5 kertaa puoli tuntia viikossa. Vuonna 1985 pääsin Tenolle Heikki Airion kaverina ja sain siellä yksin souteaen yli 20 kilon lohen. Siitä alkoi jokakesäinen lohensoutu Tenolla. Ostin mökin sieltä vuonna 1993. Alli, Risto ja Liisa olivat joka kesä mukana Tenon mökillä ja lohensoutuksessa.

Menin naimisiin Eeva-Liisa Kumpulaisen kanssa 5.5.1968 Oulun Karjasillan kirkossa. Perheeseen syntyi kaksi lasta Sari, Hannale 6.4.1970 ja Heikki Juhani 7.3.1974. Minä opiskelin ja tein yrittäjän töitä. Eeva hoiti ahkerasti perheen asioita ja minä sain keskittyä yritykseni hoitamiseen. Yrittämisen aikana minä unohdin puolisoni ja aiheutin avioeron 5.10.1989. Olin papin ja seurakunnan edessä vannonut valan, että rakastaisin Eevaa myötä- ja vastoin käymisissä kunnes kuolema meidät erottaa. Koska unohdin tuon lupauksen, menetin seuraavan vaimon syöpäsairauteen.

Allin sairauden aikana yritin rukoilemalla vaikuttaa hänen paranemiseen. Kun en onnistunut yritin löytää vastausta Raamatusta, jota oli hyvin vaikea minun ymmärtää. David Pawson niminen englantilainen opettaja, oli tehnyt videoita Tv7:n nettini. Niissä oli minunkin ymmärrettävää opetusta: vanha testamentti ja uusi testamentti avautuu. Vanha Testamentti kertoo ihmisen historiasta ja ihmisen luonteesta. Ihminen on ylpeä ja uppiniiskainen. Vaikka Jumala varoittaa profettojensa kautta, ei ihminen ota opikseen, vaan palvoo epäjumalia ja sotii naapureidensa kanaa. Jumala on pitkämielinen ja rakastaa syntistä ja vihaa syntiä. Vasta vuonna 2021 ymmärsin, että avioliittovalaa, joka on tehty kirkossa seurakunnan ja Jumalan edessä, ei saa rikkoa. Olen saanut enemmän kuin olen ansainnut.

Minut vihittiin toiseen avioliittoon Alli Tuulikki Korhosen kanssa 8.2.1992 Maikkulan kirkossa. Perheeseen syntyi Risto Aplo Aslak 24.8.92 ja Liisa Miilla Maria 2.11.94. Minä jatkoin yrittäjänä ja Alli hoiti ahkerasti perheen ja yrityksieni asioita. Eläkkeelle jäin vuonna 2012. Allin sairauden aikana yritin rukoilemalla vaikuttaa hänen paranemiseen. Kun en onnistunut, yritin löytää vastausta Raamatusta, jota oli hyvin vaikea minun ymmärtää. Silloin vasta ymmärsin, mitä merkitsee käsky: sinun pitää peljätä ja rakastaa Jumalaa. Olin rikkonut tuota käskyä vastaan ja sain siitä rangaistuksen – menetin Allin. Toisen avioliiton aikana en unohtanut puolisoani ja avioliitto kesti kunnes Alli kuoli syöpään 27.8.2013.

Tunsin olevani velkaa Oulun seudulle niistä hyvistä mahdollisuuksista, jotka olen saanut tältä seudulta. Kun rakennusostolta valmistivat viimeiset diplomi-insinöörit 2000-luvun alussa, perustin Oulun rakennustekniikan säätiön. Vaimoni Alli sairastui 2012 jouluna syöpään. Lääkärit eivät tienneet, mikä oli syövän syy tai laji. Kokemukset keskussairaalan toiminnasta saivat minut perustamaan Vieno ja Alli Suorsan terveydenhoitosäätiön.

Kolmanteen avioliittoon menin 18.2.2018 Riitta Kaarina Vikin kanssa Oulujoen kirkossa. Riitta hoitaa perheen ja säätiöiden asioita ahkerasti. Kun olin Allin hautaamisen jälkeen Göteborgissa, sain ylhäältä viestin, että minun on otettava seuraavaksi vaimokseni Allin ystävä Riitta. Olin tavannut Riitan muutaman kerran perhejuhliissa. Olin pari kerta jutellut hänen kanssaan ja tiesin jotakin hänen historiastaan. Riitan suosittelija oli hyvin varma asiastaan.

Kun olin nuori, niin ajattelin, että Jumala on epäoikeudenmukainen, kun hän jakaa ihmiset vuohiin ja lampaisiin eli niihin, jotka joutuvat iänkaikkiseen kadotukseen ja niihin, jotka pääsevät iänkaikkiseen elämään. Myöhemmin huomasin, että Jumala kutsuu

rakkautensa kaikilla ihmisillä iankaikkiseen elämään - ihminen voi itse päättää haluaako tulla Jumalan yhteyteen tai ei. Ihminen voi antaa vapaaehtoisesti elämänsä johtajaksi Jumalan. Ristillä Jeesuksen oikealla puolella oli ryöväri, joka halusi Jumalan yhteyteen ja Jeesus lupasi, että ryöväri pääsee taivaaseen –ei kukaan ihminen anna anteeksi sille, joka on ollut häntä vastaan koko elämänsä – vain Kristuksen armo antaa anteeksi. Uskoon-tuleva saa saman palkan siitä riippumatta kuinka kauan hän on ollut uskossa. Jos ei valitse iankaikkista elämää, valitsee toisen vaihtoehdon: elämän ylpeiden, kaikkitietävien ja roistojen kanssa, jotka eivät tarvitse Jumalan armoa ja ohjausta ja jotka eivät ymmärrä, että elämän tarkoitus on rakastaa lähimmäistään kuin itseään. Heidän kanssaan tuleva elämä on jatkuvaa itkuja ja hammasten kiristystä. Ylpeä ihminen luottaa vain omaan voimaansa, eikä tarvitse Jumalan apua. Jos luottaa Jumalan johdattukseen, saa elämälleen tarkoituksen ja päämäärän. Koska en ole kristinuskon opettaja, en voi jatkaa enempää, löydät halutessasi opetuksen tv7: akistosta.

Raamatun tärkein käsky on: Rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi kuin itseäsi. Jos rakastat Jumalaa yli kaiken niin siitä seuraa, että rakastat myös lähimmäistäni kuin itseäni. Kun tiedän itseni syntiseksi ja jos lisäksi lupaat Jumalalle, että olen hänen almaisensa, niin noudatan hänen ohjeitaan. Olen syntinen, koska en osaa elää kaikkien Jumalan ohjeiden mukaan.

Jumala on rakkaus, hän antoi oman poikansa sovituksiksi synneistä ihmiskunnalle. Hän kuoli meidän kaikkien syntien puolesta. Me voimme pyytää syntejämme katuen anteeksi Jeesukselta, mikä on Evankeliumin Iloanomaa. Elämän tarkoitus on rakastaa lähimmäistä ja päämäärä on ikuinen elämä Paratiisissa. Se on lapsenomaista uskoa, mikä on vaikeaa yli 80-vuotiaan miehen elämässä. Lapsenuskossa uskon, että kaikki mitä Raamatussa sanottu on totta ja Jeesus Kristus antaa anteeksi syynit, jos me pyydämme niitä katuen anteeksi. Maailmassa on paljon ihmisiä, jotka rakastavat lähimmäisiään, mutta eivät tahdo uskoa Raamattua todeksi. He eivät ota Jumalalta ohjeita elämäänsä.

Ihminen ylpeydessään haluaa ottaa Jumalan paikan ja viisaat, Nobelinpalkinnon saaneet tiedemiehet ilmoittavat universumin iäksi 13,7 miljardia vuotta ja maapallon iäksi 4 miljardia vuotta. Minulle yliopistossa varoitettiin malleista, jotka perustuvat lyhyen aikavälin havaintoihin. Matematiikassa tuollaisten mallien käyttäminen kiellettiin, koska ne ovat hyvin epätarkkoja. Nuo viisaat saavat toisten viisaitten tai tyhmien hyväksynnän. Minulle Raamatun kertomus ihmisen luomisesta riittää. Jos Raamatussa olisi kerrottu 300 samaan suuntaan ja samaan aikaan ja tarkoitukseen johtuvista peräkkäistä sattumista eli mutaatioista, ei sitä kukaan olisi uskonut – ei silloin eikä nykyään. Vain ateisti, joka haluaa kumota Jumalan olemassaolon voi keksiä tuollaisen sattumiin perustuvan mutaatioteorian.

Lähimmäisteni kuolemat ovat olleet minulle hyvin merkittäviä tapahtumia. Ensimmäinen kuoli isäpuoleni Martti Alanen (4.4.1918.-27.6.1962). Hän oli mukana kellaritulipalossa, jossa hän sai pahan sydänvian. Vuoden päästä tuosta onnettomuudesta hän sitten kuoli juhannuksen 1962. Olin silloin 17 vuotias, enkä muista hänen hautajaisistaan juuri mitään. Seuravana vuonna 1963 kuoli Korvalan Arttu (17.6.1901-26.8.1963). Arttu oli pitkään sairastanut sydäntautia. Monesti, kun menimme takapihalle mullikan sisälmyksiä hautaamaan, Arttu oli otettava Nitro. Molemmat olivat hyviä isähahmoja. Artulta ja Iidalta opin kaupankäynnin aakkoset. Martti opetti minut korjaamaan pyörääni.

Aarne (9.8.1929-16.9.1982) sairastui rytmihäiriöön. Hän kävi minun luonani samalla, kun kävi Lääninsairaалassa tutkimuksissa muistaakseni vuonna 1983. Hän toi minulle nahkiaisia tuliaisiksi. Hän kuoli hyvin nuorena eli 53vuotiaana tuohon sairauteen. Osallistuin hänen hautajaisiinsa. Olin valmistautunut pitämään muistopuheen, mutta en voinut pitää puhetta, koska minua itketti. Seuraavaksi kuoli Eevi 13.6.1997, hän oli syntynyt 12.7.1930. En osallistunut hänen hautajaisiinsa. Olin silloin Tenolla. Myöhemmin olen hävennyt kovasti tuota, koska varsinkin Eevi piti minusta hyvää huolta.

Iida-äitini (3.11.1907-12.6.1999) kuoli 92-vuotiaana Iin vanhainkodissa. Hän sairastui Alzheimerin tautiin 80-vuotiaana. Vain hänet ja vähän tavaraa vanhainkotiin. Kävimme Kirstin kanssa häntä katsomassa. Hänen tautinsa eteni nopeasti, eikä hän pystynyt tuntemaan meitä noin kymmeneen vuoteen. Oli hyvin tuskallista nähdä eläissään aktiivisen ihmisen kuihtuvan pikkuhiljaa ja kuolevan pois. Äitini (13.7.1922-13.3.2000) kuoli seuravana vuonna 2000 Hiirosen vanhainkodissa ilmeisesti sydänkohtaukseen eräänä keväisenä yönä. Itse sairastin silloin keuhkokuumeetta, enkä ollut hänen vuoteensa vierellä. Hän ehti olla vanhainkodissa seitsemän vuotta. Hän viihtyi siellä hyvin ja nuo seitsemän vuotta olivat minulle ja äidilleni rauhallisia hyviä yhteisiä vuosia. Ennen vanhainkotiä äitini alkoi kärsiä erilaisista mielenterveyskohtauksista. Niiden hoitamiseen ei ollut hyvää tapaa- ja hänen pääsäänsä vanhainkotiin, oli ns. lottovoitto. Hänen pääsäänsä vanhainkotiin oli tuntemani sosiaalihoitajan Kaisu Rundelinin ansiota.

Seuraavaksi kuoli hyvä anoppini Liisa Korhonen 70-vuotiaana vuonna 2007. Osallistuin Pyhännällä hänen hautajaisiinsa ja pidin pienen muistopuheen. Sitten kuoli rakas vaimoni Alli (s. 26.4.1964) vuonna 2013. Edellisenä jouluna hänet löydettiin syöpä ja kahdeksan kuukauden kovien hoitojen jälkeen hän kuoli 27.8.2013 vain 50 vuoden iässä. Yritin rukoilemalla häntä auttaa. Mutta ei tapahtunut minun tahtoni vaan Jumalan tahto. Allin kuoleman jälkeen koin herätyksen. Olin rikkonut avioliittolupaukseni Eeva Korhosen kanssa ja eronnut. Aloin miettimään asioitani toisella tavalla. Seuraavaksi kuoli Olli Keinänen (5.12.1924-9.9.-2015) 91-vuotiaana. Olin hänen hautajaisissaan ja pidin lyhyen muistopuheen. Totesin, että olimme Ollin kanssa molemmat rakentajia ja kunnioitimme toistemme elämäntyötä. Kirsti (19.12.1928-8.8.2019) sairastui kuten äitinsä 80 vuotiaana Alzheimerin tautiin. Lääkkeet olivat nyt paljon paremmat ja hänen tautinsa eteneminen oli paljon hitaampaa kuin Iitalla. Hän kuoli 91-vuotiaana. Olin myös hänen hautajaisissaan Pattijoella ja pidin lyhyen muistopuheen. Pappi sanoi, että hautajaisväki veisasi virsiä komeasti – komeimmin kuin hän oli ikinä kuullut.

Viimeisin hautajaiset oli Iin kirkossa 11.1.2025. Tuolloin siunattiin haudanlepoon kasvinkumppani Iissä - Ari Ahtola (28.9.1945-22.12.2024). Hän oli syntynyt samana vuonna kuin minä. Samana päivänä oli minun 80-vuotisjuhlat. Hänen kanssaan olin leikkinyt lähes 15 vuotta, olin mieleissäni valmistautunut pitämään muistopuheen. Kun vein arkulle seppeleen, aloin itkemään ja totesin, etten voi pitää puhetta. Olin hyvin yllätynyt liikutuksestani- ehkä ajatteli silloin, että olen seuraavana Jumalan listalla.

Minua on suojeleuskenteli ja Jumalan johdatus ohjannut elämäni läpi monista vaikeuksista, mutta en ollut ymmärtänyt niitä ohjeita, joita minulle oli annettu. Vanhassa testamentissa sanotaan, että Jumala huolehtii ja lähimmäisten on rakastettava erikoisesti leskiä, orpoja, vähävaraisia ja muukalaisia.. Luukas 16- siinä kerrotaan rikkaasta miehestä, joka ei rakastanut lähimmäistään ja luotti vain omiin kykyihinsä. Hän ei elämänsä aikana halunnut Paratiisiin, niin hän joutui kadotukseen. Isämeidän rukouksessa sanotaan: ”Tulkoon sinun valtakuntasi”: uskon, että siellä ei ole sotia eikä muitakaan kärsimyksiä. Kerron lähimmäisistäni, jotka ovat minua eteenpäin auttaneet. Heidän ansiostaan olen elämässäni menestynyt. Olen saanut enemmän kuin olen ansainnut. Lähimmäiset ovat tämän kertomuksen sankareita. Kaikkia heitä en muista mainita kertomuksessani – antakaa se minulle anteeksi. Jumalalle kuuluu kaikki kunnia, siitä mitä olen elämässäni saanut.

Ihmeitä elämässäni

Kävin upotuskasteessa 11.9.25. Kävin kasteessa , koska David Pawson, joka oli baptisti-opettaja ja sitä mieltä, että on luettava apostolien teot ja mentävä kasteelle. Tiesin, että Helluntaiseurakunta tekee upotuskateita, niin menin seurakuntaan ja pyysin upotuskastetta. Pastori Pasi Markkanen, otti minut ystävällisesti vastaan ja selvitti kasteen merkitystä: se merkitsi vanhan elämän hautaamista ja Pyhän Hengen vastaanottamista. Sitä olin hakemassa. Itse kastetilaisuudessa oli minun lisäksi kolme muuta kastettavaa. Valkoisissa vaatteissa odotimme kastetta seurakunnan edessä, ja seurakunta siunasi meidät. Itse kastetilaisuus jännitti minua kovasti. Kasteen yhteydessä sanoin uskovani kolmiyhteiseen Jumalaan, Jeesukseen ja Pyhään henkeen ja että olin vapaaehtoisesti antamassa elämäni Jeesukselle. Kun olin edellisellä sunnuntaina seurakunnan jumalanpalveluksessa, oli kaksi minun istuinkaveriani (Oiva ja Esko) siunanneet minut. Sitä ei ollut koskaan tapahtunut minun aikaisemmissa seurakunnissa. Tuo yhteenkuuluvaisuuden henki yllätti minut ja silloin tiesin, että tämä oli minun seurakuntani. Toisen puolesta rukoileminen näytti olevan seurakunnalle ominaista.

Alla olevan keskustelun kävin pastori Pasi Markkasen kanssa 22.9.25. Sen jälkeen ajattelin kirjoittaa muistakin ihmeistä, jotka ovat tapahtuneet minulle. Jumalan johdatus on ollut minun elämässäni mukana, sen olen vasta myöhemmin uskonut. Uskon, että äitini rukoukset ovat vieneet minua Jumalan läheisyyteen. Kun minulla on ollut elämässäni vaikeita aikoja, olen pannut käteni ristiin ja rukoillut. En silloin ole ollut varma uskostani, nyt teidän että rukoukset ovat menneet perille.

”Hei Pasi

Kerron sinulle retkestäni 19.9.24-21.9.24 Göteborgiin.

Siellä asuu minun vanhin tyttärenti perheineen- aviomies ja kaksi tyttäretä. Olen käynyt siellä kerran syksyissä magrillin pyynnissä. Kun olin hki-göteborg koneessa, nukahdin ja näin unen, jossa minua muistuttiin, että olimme edellisellä kerralla saaneet 13 kpl ja nyt saaisimme 26 kpl. Kun pääsin perille, ilmoitin tyttäreille, että saamme huomenna 26.kpl. Hän sanoi. Että tänä kesänä he ovat käyneet ja saaneet huonosti magrilleja . Eivät uskoneet minua.

Seuraavana päivänä kala oli hyvin syönnillä. Minulla meni siima sekaisin ja meidän oli lopetettava. Kun tulimme rantaan, vävy perkasi ja laski, että olimme saaneet 26 kpl. Tuon tarinan saivat kuulla myös minun lapsenlapseni.

Minun suurin syntyni on ylpeys. Miten otat tuon tapahtuman?

Tervehdys Martti.

Kiitos sinulle mielenkiintoisesta ja puhuttelevasta kalastusretkestä. Ilmeisen todennäköistä on se, että Jumala antoi sinun nähdä tämän kaltaisen unen. Se on vaatinut sinulta rohkeutta sanoa muille ennen kalastuspäivää saatavien kalojen määrää. Hienoa, kun sanoit sen heille. Onhan siinä ollut ihmettelemistä, kun kaloja saatiin juuri tuo unessasi ilmoittama määrä.

Tärkeää on tällaisissa tilanteissa antaa Jumalalle kunnia. Jumala voi puhua tavalla tai toisella ympärillämme oleville ihmisille. Me Jeesuksen seuraajina olemme kanavia hänen työnsä tässä maailmassa.

Siunauksin

Pasi”

Kun olin äitini kassa Ouluun saapumisen jälkeen ,sairastuin äitini kertoman mukaan kahden vuoden iässä keuhkokuumeeseen. Minulla oli kova kuume ja olin äitini kertoman mukaan kuollut ellei Oulun diakonissasairaalaan olisi juuri saapunut uusi lääke: penisilliini. Se kuulemma pelasi minun henkeni.

Tietenkin se että sain hyvän hoitokodin listä oli ihme. Siellä, minua rakastettiin ja siellä opin tekemään työtä ja opin tekemään kauppoja. Kun tulin Ouluun vuonna 1952, minulla oli jokin epämääräinen kuumetauti, joka onnistuttiin parantamaan askorbiihapolla eli c-vitamiinilla. Alter Haworth sai -palkinnon vuonna 1937. Minulle annettiin silloin Lääninsairaalaan niin iso annos C-vitamiiniä, että muistan päässäni humisseen. Minulta leikattiin kitarisat ja paranin. Seitsemän vuotta myöhemmin minulla oli taas samoja oireita ja minulta leikattiin uudestaan kitarisat. Silloin jatkuva kouluaikainen angina-kierre saatiin katkaistua. Myöhemmin minulta löydettiin keuhkoista jälki, joka oli mahdollisesti seurausta tuberkuloosista – iissä naapurissa oli keuhkotautinen mies, jota ei varottu. Seuraava sairastumiseni oli vasta armeijassa. Sairastuin keuhkokuumeeseen ja lopetin tupakanpolton.

Minen Teuvo Pakkalan kansakouluun vuonna 1952. Kaksi ensimmäistä vuotta meni vilkkaalla pojalla hukkaa, en oppinut lukemaan enkä laskemaan. Minulla oli naisopettajat, jotka eivät halunneet vaatia minulta mitään. Kolmantena vuonna menin poikaluokalle. Siellä minulla oli haukkumanimeltään Piippu-Paruski niminen miesopettaja. Hän kutsui minut taululle tekemään jotakin tehtävää. Kun en osannut hän otti minua hartioista kiinni toisella kädellä ja toiseen käteen hän otti liutuisen sienen ja pyyhki minun naamani viisi kertaa sienellä ja sanoi:NYT TÄMÄN JÄLKEEN OSAAT. Minä pelästyin ja aloin lukemaan läksyni. Lisäksi siihen aikoihin koulun alakertaan tuli kirjasto. Koulukaverini Hannu Lilja oli alkanut lukemaan Uula Aapan kaukopartikirjoja. Hän sai myös minut innostumaan lukemisesta. Neljännellä luokalla olin luokan paras, kun pyrin Oulun Lyseoon. Sain luokan parhaat pisteet oppikoulun pääsykoikeita varten ja pääsin Lyseoon.

Lyseossa olin keskinkertainen oppilas. Kun pääsin keskikoulusta, minut testattiin ja tastaaja sanoi, ettei minun ole syytä mennä lukioon, koska testiarvot olivat huonot. Varsinkin matematiikka näytti hyvin huonolta. Äitini oli päättänyt, että poika menee lukioon. Lähdin lukioon kaverini Hannu Liljan kanssa. Keskikoulun jälkeen aloin opiskella viinanjuontia ja numerot putosivat alas. Äitini antoi joululomalla kaksi vaihtoehtoa, joka alan lukemaan tai lähdän Lindholmin Aarnen mukaan savotalle pikkupuita talveksi tekemään. Valitsin opiskelun. Ylioppilaskirjoituksissa sain koulun toiseksi parhaan tuloksen: neljä L-ää ja yhden cumun. Seppo Sohlo sai parhaan tuloksen, kun hän kirjoitti yhden aineen enemmän. Minun menestykseni oli hyvin yllättävää kaikille, niin että koulun rehtori Oskari Inkala onnitteli minua kädestä pitäen ja sanoi:Suorsakin. Hän oli yllättynyt , kun sain matematiikasta L:n. Hänen mielestään en ollut ollut hyvä matematiikassa. Oulun yliopistossa opin tietojenkäsittelyn alkeita ja sovellettua matematiikkaa. Jos en ole hyvin älykäs niin olen aina pärjännyt tekemällä työtä ja minulla on ollut hyvä Johdatus.

Hyvän ylioppilastodistuksen ansiosta pääsin suoraan Oulun Yliopiston teollisuusosastolle opiskelijaksi. Armeijasta tulon jälkeen olin Kemiralla kaksi viikkoa harjoittelijana , silloin huomasin, että teollisuuslaitos ei ollut oikea valinta ja menin taas li-joen-

uitolle kesätöihin. Olli Ravaska niminen Lyseon koulukaveri oli lähdössä rakennusosaston pyrkimiskokoiisiin ja minä päätin lähteä myös. Meidät molemmat hyväksyttiin rakennusosastolle. Minusta tuli grynderi ja Ollista tuli maarakennuksen professori. Johdatus vei minut rakentajaksi.

Oulun yliopiston rakennusinsinööriostasolla selvisin hyvin opinnoissani. Valmistuin ensimmäisenä vuosikurssiltani alkuvuodesta 1970. Pääsin rakentamistalouden assistentiksi ja samalla olin myös tietojenkäsittelyn assistenttina. Kurssillani oli 40 opiskelijaa ja vain kaksi sai työpaikan Oulusta. Minusta tuli myöhemmin rakennusalan yrittäjänä. Yritykseni Insinööri-toimisto Tarmo-Rakenne oy teki noin 100 asutokohdetta ja saman verran urakkakohteita. Monesti asutokohde piti aloittaa jopa ilman asunnonennakkovaruksia. Yleensä ennen kuin asunnot olivat valmiita, ne oli kaikki myyty ja voitiin alkaa uuden kohteen suunnittelua. Mikään urakkakohte ei mennyt yliajalle.

1990-luvun lama oli hankala myös meille, mutta sinäkin aikana selvisimme. Vain yksi toinen rakennusliike Oulussa selvisi tuosta ajasta ilman konkurssia. Laman aikana teimme pari meille katteetonta urakkaa, minä en saanut mitään palkkaa omalle työlleni. Pystyin pitämään osaavan työntekijäporukan töissä. Minä en ollut muita johtajia viisaampi, vaan meillä näytti olevan Johdatus mukana. Pääosa minun työntekijöistä olivat todella hyviä. Näistä maininnanarvoisia ovat mestarit Yrjö ja Hannu Runtti ja työmiehistä Erkki Pyykkönen, Markku Viitajylhä, Erkki Kropsu ja Leo Karhu. Poikani Heikki Suorsa ja Matti Lahtinen ovat hoitaneet Tarmon eteenpäin vientiä hyvin minun jälkeeni. Yrityksellä on ollut monia vaikeuksia Korona-ajan ja Ukraina sodan alkamisen jälkeen. Ilman noita osaavia ja ahkeria työntekijöitä emme olisi selvinneet. Kaikki nuo edellä mainitut ovat vielä minun ystäviäni.

Kävin Tenolla kalastamassa ensi kerran kesällä 1985 Silloin sai yksin soutaen Jouni Lehtisalon Kiiminkiläisperholla yli 20 kilon tai 127 senttiä pitkän lohen Se, että minä sain yksinään veneeseen oli Ihme. Varmaan muutkin rannalla olijoista ja kalan mittaajista ihmettelivät asiaa. Myöhemmin tapahtui monta kertaa, että muut olivat soutaneet ilman kalaa viikkokausia, ja minä satuin saamaan kalan- jota muut ihmettelivät ja sanoivat, että Martilla on ihmeellinen tuuri. Myöhemmin olen tullut varmaan uskoon, ettei se ollut tuuri vaan Jumalan johdatus. Tajusin, etten ollut muita parempi kalastaja vaan minulla oli Johdatus.

Säätiöiden perustamisien syistä en ole varma. Niille näytti olevan tarve ja minulle oli kertynyt varallisuutta, joten pystyin niihin alkamaan. Tässäkin asiassa minulla oli jokin voima, joka pakotti minut noihin hankkeisiin. En ole niitäkään katunut: ja minulle on jäänyt varallisuutta, joilla voin hoitaa tarpeellisia asioita – myös nuo liikeyritykset näyttävät menestyvän hyvin.

Kuten sanotaan: tavaran saa perintönä ja hyvän rouvan Jumalalta. Minua on onnistanut myös tuolla saralla. Ensimmäiset rouvani hoitivat lapset hyvin ja minä sain keskittyä yritysteni hoitamiseen. Viimeinen on hoitanut minun yritysteni kirjanpidot korvaamattomalla tavalla. Kuten olen aikaisemmin kirjoittanut, viimeisen vaimoni Riitan on Johdatus minulle. Johdatus on ollut hyväksi minulle.

Muutama syksy sitten otin Riston kaveriksi lumitöihin Riihiraittiin. Kiipesin katolle tikkaita myöten. Katolla oli hiukan lunta. Pääsin katolle ja otin katon reunasta kiinni. Jostakin syystä ote katolta lähti irti ja luiskahdin kolmen metrin korkeudesta alas katolta. Putosin alas lumihankeen. Risto katsoi ihmeissään kun nousin ylös täysin kunnossa. Jalkani olisi voinut takertua tikkaisiin ja minulle olisi voinut käydä tosi huonosti. Menimme Riston kanssa varovasti katolle töihin.

Minulta kysyttiin aivan vasta: Miksi minä teen tätä kertomusta itsestäni. Teen tätä, koska haluan ymmärtää, miksi minusta tuli taloudellisesti ja henkisesti se, mikä minä nyt olen. Näin 80-vuotiaana voi myös kysyä, miten olen näinkin terve. - monet minua nuoremmat ovat huonon terveyden vuoksi jo haudassa. Omasta mielestäni olen löytänyt vastaksen: äitini rukoukset, Jumalan johdatus ja lähimmäisten toiminta minua kohtaa. Kaksi ensimmäistä eivät kaipaa lisäselitystä. Lähimmäisten muistelu ja mainitseminen vaatii paneutumista.

Monesti ole ollut ylpeä menestymisestä, mutta nyt myöhemmin ole antanut kunnian Jumalalle. Ole saanut enemmän kuin olen ansainnut. Kaikista näistä ihmeistä annan kunnian Jumalalle. Olen ollut kanavana hänen työssään.

Oulussa 22.1.2026 Martti Suorsa